

ISMERTETŐ

INFORMÁCIÓK A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGRÓL

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG FOGALMA

A hulladék emberi találmány. A természetben az egyik organizmus minden hulladéka egy másiknak a táplálékává válik. Minden újrahasznosul. A jelenlegi fogyasztás- és termelési módunk lineáris. Az erőforrásokat kinyerjük és termékekké dolgozzuk fel, majd amikor egy termékre nincs már szükség, eldobjuk, s többnyire hulladékégetőben vagy -lerakóban végzi, azaz, értékes erőforrások vesznek el.

A hagyományos, lineáris, eldobhatóságra épülő gazdasággal szemben a körforgásos gazdaságban olyan termékeket tervezünk és gyártunk, amelyek könnyen megoszthatók, bérelhetők, újrafelhasználhatók, javíthatók, felújíthatók, és újrahasznosíthatók, miközben megújuló erőforrásokat és energiát használunk fel. A cél a hulladék minimalizálása, és az, hogy a termékeket és az erőforrásokat olyan hosszán tartsuk bent a gazdaságban, amilyen hosszán csak lehet. Ideális esetben ez a nyer-nyer felállás egyaránt előnyös a gazdaságnak és a természetnek is.

"Még nem tanultuk meg, hogy hogyan akadályozzuk meg, hogy a műanyag az óceánban végezze, ahol az elkövetkező évtizedekre beszennyezi a vízszlopot.

Ez a szennyezés egy sokkal nagyobb globális probléma része. Bolygónk felmelegszik, fajok tűnnek el, és az erőforrások, amelyektől függünk, szűkösebbé válnak. Ha továbbra is a "gyártsd, használd, dobd el" utat folytatjuk tovább, a nem kívánatos mellékhatások elkerülhetetlenek [...]

A körforgásos gazdaság előnyös lenne a környezetünknek, de egyben okos gazdaság is. Alapgondolata az, hogy egy adott erőforrást addig cirkuláltatunk, ameddig csak lehet. Ez azt jelenti, hogy az erőforrás-felhasználás optimalizálását szem előtt tartva tervezzük a termékeket, folyamatokat és szolgáltatásokat, hogy amikor valami eléri a használati időtartam végét, újrafelhasználjuk, megjavítjuk, vagy újragyártjuk egy másik felhasználásra. Vagy újrahasznosítjuk a nyersanyagokat, amiket tartalmaz, és máshol újra bejuttatjuk a gazdaságba."

- Karmenu Vella, Környezetvédelemért, halászatért és a tengerügyért felelős európai biztos¹

A körforgásos gazdaság és a körforgásos gondolkodás egyik legfontosabb nagykövete és támogatója az **Ellen MacArthur Foundation**:

"A körforgásos gazdaság [...] tudatosan restauratív és regeneratív[,] és célja, hogy a termékeket, a komponenseket, és az anyagokat mindig a legmagasabb felhasználhatósági szinten és értéken tartsa meg."²

¹ www.unep.org/ourplanet/may-2016/articles/go-circular

² www.ellenmacarthurfoundation.org/assets/downloads/publications/TCE_Ellen-MacArthur-Foundation_26-Nov-2015.pdf

1. ALAPELV

ŐRIZD MEG

- + Őrizd meg az erőforrásokat, a termékeket, és az anyagokat
- + Részesítsd előnyben a megújuló energia- és nyersanyagforrásokat
- + Iktasd ki a mérgező anyagokat és a hulladékot használd erőforrásként

2. ALAPELV

INNOVÁLJ

Gondold újra az üzleti modelleket a teljes ellátási lánc mentén való együttműködés alapján, és az intelligens terméktervezésen és innováción keresztül ösztönözz új fogyasztói mintákat:

- + Szolgáltatás mint termék
- + Digitalizáció
- + Tulajdonlás helyett bérlet
- + Megosztásos gazdaság

3. ALAPELV

ZÁRD BE A HURKOT

- + Tervezéssel iktasd ki a hulladékot
- + Cirkuláld a termékeket, a komponenseket és az anyagokat.
- + Javítsd a termékek újrafelhasználását, újragyártását, megosztását, javítását, és újrahasznosítását.

További információért látogasson el:

www.interreg-danube.eu/moveco

www.ellenmacarthurfoundation.org

A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG HAT ALAPELVE

A körforgásos gazdaság következő hat alapelvét a Brit Szabványügyi Intézet (British Standards Institution – BSI) határozta meg.

Ezekről az alapelvekről további információ található a “BSI Group, Executive Briefing: BS 8001 – a Guide” c. kiadványban³.

³ Az ábra és a szöveg ezen alapul: www.bsigroup.com/Sustainability/BS8001_Executive_Briefing.pdf

GONDOLKODÁSI ISKOLÁK

Az **Ellen MacArthur Foundation** következő hét gondolkodási iskolája tekinthető a körforgásos gazdaság fogalma alapjának.

BÖLCSŐTŐL A BÖLCSŐIG (“CRADLE TO CRADLE” - C2C)

- ✓ A termékösszetevőket “biológiai és technikai tápanyagként folyamatos hasznosításra és újrahasznosításra tervezni.”⁴

TELJESÍTMÉNYGAZDASÁG

- ✓ “Inkább szolgáltatások, mint termékek értékesítése (“funkcionális szolgáltató gazdaság”/“teljesítménygazdaság”).”⁵

BIOMIMIKRI

- ✓ Tanulmányozni a “természet legjobb ötleteit, majd [...] ezeket a mintákat és folyamatokat az emberi problémák megoldására lemásolni (természet által inspirált innováció).”⁶

IPARI ÖKOLÓGIA

- ✓ “Olyan zárt hurkú folyamatokat létrehozni, amelyekben a hulladék inputként szolgál, kiküszöbölve így a nemkívánatos melléktermék fogalmát.”⁷

TERMÉSZETI KAPITALIZMUS

- ✓ “Felismerni az ember- alkotta tőke termelése és használata és a természeti tőke áramlása között létező kölcsönös függéseket.”⁸

KÉK GAZDASÁG

- ✓ “A lépcsőzetes rendszerekben rendelkezésre álló erőforrások használata, [...] az egyik termékből származó hulladék új pénzforgalom létrehozásának inputjává válik.”⁹

REGENERATÍV TERVEZÉS

- ✓ Olyan “rendszerek támogatása, amelyek a természetes folyamatok, a közösségi cselekvés és az emberi viselkedés integrációja révén [...] képesek helyreállni, megújulni, újraéledni.”¹⁰

További információért látogasson el:

www.ellenmacarthurfoundation.org

⁴ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/cradle2cradle>

⁵ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/performance-economy>

⁶ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/biomimicry>

⁷ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/industrial-ecology>

⁸ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/natural-capitalism>

⁹ <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/schools-of-thought/blue-economy>

¹⁰ <https://env.cpp.edu/rs/about-regeneration>